

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204641
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204641.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C., D. XX, zastúpený: JUDr. Andrej Cifra, advokát, 984 01 Lučenec, J. Kráľa 5/A, p r o t i žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava - Ružinov, IČO: 31320155, zastúpený: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., 058 01 Poprad, Námestie sv. Egídia 93, IČO: 44250029, o primerané finančné zadostučinenie a prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 150 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti zamieťa.
- III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou z 9.5.2023 sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia vo výške 4.616 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Nárok odôvodnil tým, že dňa 5.2.2015 uzavrel s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. zmluvu o spotrebiteľskom úvere súvisiacu s kúpnu zmluvu ohľadom osobného motorového vozidla uzavretou so spoločnosťou AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. Predmetom úverovej zmluvy mal byť doplatok kúpnej ceny 5651,10 Eur. Poukázal na rozsudok tohto súdu 13Csp/18/2021, ktorým bol žalovaný zaviazaný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 5.532,97 Eur s príslušenstvom. Uviedol, že žalovaný pri poskytovaní spotrebiteľského úveru hromadne porušuje zákon a preto finančné zadostučinenie nemá byť len satisfakciou pre žalobcu, ale aj sankciou pre žalovaného, aby ho odradila od nekalého konania voči spotrebiteľom. Vzhľadom na tieto skutočnosti by výška finančného zadostučinenia mala zodpovedať majetkovej ujme spôsobenej spotrebiteľovi. Žalobca tento nárok vyčíslil v rozsahu 75% zo sumy 6.154,87 Eur, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Uviedol tiež, že žalovaný v spore 13Csp/18/2021 spochybňoval dôvodnosť žaloby a tým žalobca bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom vyjadrení k nej namietal nespĺnenie zákonných podmienok pre priznanie nároku vzhľadom na to, že v spore 13Csp/18/2021 bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, teda nebolo konštatované žiadne porušenie práv a povinností žalovaným. Požadovanú výšku finančného zadostučinenia považoval za neprimeranú a ničím neodôvodnenú. Nesúhlasil s tým, aby pri určení výšky sa vychádzalo z hrozacej ujmy žalobcu a poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Prešove 17Co/17/2018. Za dostatočnú satisfakciu pre žalobcu považuje to, že žalovaný mu vrátil sumu uhradenú nad istinu úveru. Citoval aj z rozsudku Krajského súdu v Prešove 8CoCsp/13/2021, podľa ktorého náprava bola zjednaná už vydaním bezdôvodného obohatenia a v takom prípade súdy

považujú za dostačujúce finančné zadostučinenie v rozmedzí 50-100 Eur. Napokon žalovaný vyslovil názor o zneužívaní postavenia žalobcu na vytvorenie ničím neodôvodneného zisku na úkor žalovaného.

3. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného citoval z rozsudku Najvyššieho súdu SR 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019, Krajského súdu v Prešove 13Co/80/2016 z 20.3.2018 a Krajského súdu v Banskej Bystrici 7Co/125/2019 z 27.2.2020, podľa ktorých jedinou podmienkou pre primerané finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v zmysle citovaného ustanovenia a preto základ nároku je daný. Zotrval aj na výške uplatneného nároku, pri ktorom žiadal zohľadniť výšku majetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená v rozsahu 6.154,87 Eur (zodpovedajúca bezdôvodnému obohateniu žalovaného), obdobie pokračujúceho bezdôvodného obohatenia (od októbra 2017 do marca 2019) ako aj to, že k dobrovoľnému splneniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nedošlo ani po podaní žaloby, žalobcovi spôsobilo stres podanie žaloby voči veľkej banke a celkové zhoršenie jeho finančnej situácie, keďže sa dostal do stavu cyklického zadlženia, súčasne mal splácať iné úvery E. B., C. B., spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. a tiež úver Quatro, k tomu náklady spojené s užívaním bytu okolo 200 Eur mesačne, čo spôsobovalo hádky medzi ním a manželkou a teda tým utrpel ujmu aj v osobnej a rodinnej sfére. Odcitoval časť odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove 7Co/125/2019 z 27.2.2020, ktorý pri výške primeraného finančného zadostučinenia súhlasil s argumentáciou, že sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu bola spôsobená až do vydania bezdôvodného obohatenia. Napokon uviedol, že priznanie požadovaného finančného zadostučinenia sa javí byť primerané aj s ohľadom na majetkové postavenie žalovaného, ktorý je najväčšou bankou na Slovensku, preto sankcia pre neho, ktorý porušuje spotrebiteľské predpisy, by nemala byť len symbolická, ale odradzujúca od porušovania práv spotrebiteľov.

4. Žalovaný v duplike zotrval na svojom stanovisku k žalobe a doplnil, že aj keby došlo k porušeniu práv alebo povinností v zmysle zákona (aj keď s tým nesúhlasil) pri stanovení výšky finančného zadostučinenia je potrebné zistiť aký vplyv malo toto porušenie na správanie a celkové fungovanie žalobcu. Zo strany žalobcu ide podľa neho o zneužívanie tohto inštitútu v snahe privodiť si bezdôvodný prospech na úkor ekonomicky silnejšieho subjektu. Nesúhlasil s argumentáciou, že výška finančného zadostučinenia sa odvíja aj od ekonomického postavenia žalovaného, čo podľa neho je v rozpore so základnou logikou. Zdôraznil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky zákonné náležitosti a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu žiadnych zákonom ustanovených práv či povinností a preto nie je daný ani základ nároku.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, písomnými vyjadreniami strán, spisom tohto súdu 13Csp/18/2021, ako ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Žalobca podal voči VÚB Leasing a.s. 3.2.2021 žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5532,97 Eur s príslušenstvom, konanie sa viedlo na tomto súde pod sp. zn. 13Csp/18/2021. K žalobe pripojil zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 120150819, ktorú uzavrel ako spotrebiteľ s veriteľom - spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. V úvodnej časti zmluvy sú údaje o žalobcovi, z ktorých vyplýva, že pracuje ako vodič s čistým mesačným príjmom 740 Eur, príjem do domácnosti predstavuje 3.000 Eur mesačne. Zisťované boli tiež mesačné výdavky a to splátky úverov, leasingov, náklady na bývanie, telefón, pričom pri všetkých týchto položkách má uvedenú nulu. Zmluvu uzatváral za veriteľa sprostredkovateľ spoločnosť AUTOCENTRUM AUTO AAA a.s., ktorá zároveň bola aj predávajúcim. Predložená bola tiež písomná kúpna zmluva medzi touto spoločnosťou a žalobcom ako kupujúcim, jej predmetom bola kúpa konkrétneho osobného motorového vozidla za kúpnu cenu 6.279 Eur, z ktorej časť – 627,9 eur žalobca uhradil v hotovosti a zvyšok kúpnej ceny 5651,1 Eur mal byť zaplatený z vyššie uvedenej úverovej zmluvy.

7. V zmluve o spotrebiteľskom úvere sú vyznačené časti označené ako „predmet financovania A“ – konkrétne motorové vozidlo s dohodnutou kúpnu cenou 6.279 Eur a „predmet financovania B“ ako doplnkový tovar a služby, ktorý je konkretizovaný ako balíček povinnej výbavy 48 Eur, čierne koberce do auta – 15 Eur, príprava vozidla k predaju – 271 Eur, minigap -135 Eur, Carlife Garance 520 Eur, bezdrôtová kamera s navigáciou 140 Eur a reflexná vesta 18 Eur, úhrne vo výške 1147 Eur. Ďalšia časť zmluvy je označená ako „spôsob financovania“, ktorá obsahuje konkrétne zmluvné podmienky úverovej zmluvy ako je druh úveru – viazaný spotrebiteľský úver, výška úveru 6798,10 Eur, mesačná splátka bez poistenia 174,25 Eur, počet splátok 72, ročná úroková sadzba 25,4%, v tej istej hodnote

je uvedené aj RPMN. V tejto časti zmluvy je zvýrazneným písmom uvedené, že výška poskytnutého úveru predstavuje doplatok kúpnej ceny predmetu financovania A vo výške 5651,10 Eur a kúpnu cenu predmetu financovania B vo výške 1147 Eur. Dohodnuté bolo aj to, že úver bude poukázaný na účet sprostredkovateľa.

8. Žalobca v žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vychádzal z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu, že v zmluve je uvedená nesprávna výška úveru (§ 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z.), s tým súvisí aj nesprávna výška RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona) a úroková sadzba je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi (§ 9 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona). K výške úveru uviedol, že vychádzajúc z kúpnej zmluvy vôľou žalobcu bolo získať úver vo výške 5.651,10 Eur (ako časť kúpnej ceny motorového vozidla vrátane jeho súčastí a príslušenstva) a právny predchodca žalovaného svojvoľne v úverovej zmluve navýšil výšku úveru na 6.798,10 Eur. Kúpna zmluva aj zmluva o spotrebiteľskom úvere tvoria pritom jeden celok podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka a neexistovalo žiadne dojednanie, na podklade ktorého bolo možné v úverovej zmluve sa odchýliť od jasnej vôle žalobcu prejavenej v kúpnej zmluve ohľadom výšky úveru. Vychádzal preto z výšky dohodnutého úveru 5.651,10 Eur a pri tejto výške RPMN predstavovalo 34,77% a nie 25,40% uvedených v zmluve, čo je v neprospech spotrebiteľa. K úrokovej sadzbe poukázal na priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých rezidentom eurozóny vo výške 10,16%, úroková sadzba v zmluve 25,4% ju presiahla cca 2,5 násobne. Napokon mal za to, že veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ktorú nekonkretizoval, ale uviedol, že opak by musel preukázať žalovaný.

9. Žaloba bola doručená pôvodnému žalovanému na vyjadrenie 22.4.2021, ktorý sa však k žalobe nevyjadril. Neskôr a to ku dňu 1.1.2022 zanikol zlúčením a jeho nástupcom sa stal žalovaný – VÚB a.s. Súd po pripustení zmeny žalovaného rozsudkom pre zmeškanie podľa § 273 CSP zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 5.532,97 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne z uvedenej sumy od 29.12.2020 do zaplatenia a to rozsudkom č.k. 13Csp/18/2021-87 zo dňa 10.6.2022, ktorý sa stal právoplatným 12.7.2022.

10. Žalobca na pojednávaní uviedol, že záujem o kúpu motorového vozidla mal jeho syn, ktorý však bol zamestnaný len krátko, preto mu úver nechceli poskytnúť. Dohodli sa na tom, že obe zmluvy kúpnu a zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatvorí žalobca, ale auto bude patriť synovi a on aj bude úver splácať. Syn však po čase úver prestal platiť, lebo bol nezamestnaný, v splácaní pokračoval žalobca, ktorému chodili upomienky a rodina sa takto dostala do finančných problémov. Bol preto nútený zobrať ďalšie dva úvery. V rodine v dôsledku toho dochádzalo k hádkam, žalobcovi sa zvýšil krvný tlak a mal nábeh na cukrovku. Jeho nervozita bola dôsledkom toho ako sa syn zachoval, keďže napriek dohode úver nespĺcal. Potvrdil, že pred uzavretím zmluvy zisťovali jeho príjmy v rodine, on v tom čase zarábala 780 Eur a manželka mala príjem 380 Eur mesačne a pýtali sa aj na výdavky. Povedal im o jednom úvere Quatro, ktorý splácal mesačne okolo 75 Eur, nevedel však vysvetliť prečo v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedené, že nespĺca žiadny úver. Zmluvy nemal čas pred ich podpísaním prečítať, predkladali mu asi 12 listín na podpis, jednu za druhou. Prehlásil, že dohoda s právnym predchodcom žalovaného bola taká, že úver sa im poskytuje len na kúpu auta a na nič iné, nebola spomínaná nejaká výbava, poistenie alebo iné služby. Na otázku súdu aká ujma žalobcovi vznikla uzavretím predmetných zmlúv uviedol, že majetková, prišiel totiž o časť príjmu. Dodal, že žalovaný na základe rozsudku v predchádzajúcom spore poukázal sumu 5.532,97 Eur aj s úrokmi z omeškania na synov peňažný účet a na inú ujmu si nespomína.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

16. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Napokon aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

17. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované v rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z.

18. V danom prípade bola splnená zákonná podmienka úspešného uplatnenia porušenia povinnosti právneho predchodcu žalovaného ako dodávateľa v zmysle noriem určených na ochranu práv spotrebiteľov, v tomto prípade v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 1.1.2015 do 31.3.2015, keďže žalobca bol úspešný v spore 13Csp/18/2021 vzhľadom na to, že súd vyhovel jeho žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia, hoci rozsudkom pre zmeškanie, v ktorom súd využijúc skrátenú formu rozsudku nekonkretizoval porušenie povinnosti veriteľa vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi. Pokiaľ ide o zdôvodnenie žaloby vo veci 13Csp/18/2021 súd mohol vychádzať zo zákonnej fikcie o nespornosti, ale len skutkových tvrdení v žalobe s poukazom na § 151 ods. 1 CSP, teda neplatí to vo vzťahu k právnemu posúdeniu uvedenému v žalobe. Takýmto skutkovým tvrdením s fikciou o jeho nespornosti, keďže žalovaný ho nespochybnil v predchádzajúcom spore, je tvrdenie žalobcu o dohode účastníkov zmluvy týkajúcej sa výšky úveru, ktorý predstavoval sumu 5651,10 Eur. Od tejto výšky úveru bolo preto potrebné vypočítať RPMN, ktoré tak nepochybne bolo vyššie ako RPMN uvedené v zmluve v hodnote 25,4%, ktoré sa počítalo z vyššieho úveru uvedeného v zmluve, čo znamená, že RPMN v zmluve vyjadrené nižším číslom než bola jeho správna výška je v neprospech spotrebiteľa podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. Podobne aj nesprávny údaj o výške úveru je potrebné hodnotiť ako pri absencii tejto náležitosti zmluvy, čo taktiež vyvolalo zákonnú fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Posúdenie výšky úrokovej sadzby nie je skutkovou záležitosťou, ale právnou otázkou, pri zodpovedaní ktorej je potrebné vychádzať z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia

zmluvy, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. Podľa § 1 ods. 1 citovaného nariadenia odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Najvyššia prípustná výška odplaty je stanovená v § 1a ods. 1 citovaného nariadenia a predstavuje ju dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Podľa § 1 ods. 4 na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty sa použije priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

19. Pre účely stanovenia limitu odplaty teda nie je relevantný údaj predstavujúci priemernú hodnotu RPMN ako povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z.z., pretože s poukazom na § 21 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa pri tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere berie do úvahy RPMN poskytnuté všetkými veriteľmi.

20. V tomto prípade teda pri stanovení zákonného limitu odplaty súd vychádzal z priemernej RPMN pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami za predchádzajúci štvrťrok, t.j. za štvrtý štvrťrok roku 2014, kde pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 5 do 10 rokov bola priemerná RPMN 11,58%, dvojnásobok je 23,16%. V danom prípade odplatu predstavoval len úrok, ktorý prekročil zákonný limit 23,16% o 2,24%.

21. Napokon žalobca spochybnil splnenie povinnosti veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., čo je povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pri poskytnutí úveru. Potrebné je však túto okolnosť hodnotiť v súlade so znením zákona č. 129/2010 Z.z. v čase uzavretia zmluvy. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

23. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. opäť v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

24. Zákonodarca teda kvalifikoval hrubé porušenie vyššie uvedenej povinnosti veriteľa spôsobujúce fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vtedy, ak veriteľ poskytne spotrebiteľovi úver bez údajov o jeho príjmoch a výdavkoch a rodinnom stave alebo bez ich overenia v príslušnej databáze. V čase tejto úpravy teda nebola povinnosť overovať úverovú zaťaženosť v príslušnom registri ako to bolo zavedené v neskoršej právnej úprave, ale v nadväznosti na § 7 ods. 1 mal veriteľ povinnosť príjem spotrebiteľa preveriť. V tomto prípade mal k dispozícii informácie od žalobcu ohľadom jeho príjmu, výdavkoch a rodinného stavu, čo vyplýva zo zmluvy, žalovaný však nepreukázal, že by si príjem žalobcu nejakým spôsobom preveroval.

25. Po tomto ustálení porušenia povinností právneho predchodcu žalovaného súd pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa zaoberal hodnotením vážnosti vyššie uvedených porušení, ale v kontexte so správaním samotného žalobcu, ktorý napriek tvrdeniu o dohode o inej výške úveru podpísal úverovú

zmluvu, ktorá tomu nezodpovedala a v ktorej bolo zrozumiteľne uvedené z čoho výška úveru pozostáva, že je ním aj predmet financovania B, v ktorom sú rozpísané jednotlivé huteľné veci alebo služby, ktoré nepochybne žalobcovi boli poskytnuté zástupcom veriteľa. Nemožno tiež dospieť k záveru, že veriteľ vážne pochybil, ak poskytol žalobcovi úver, keď vychádzal z jeho informácií o mesačnom príjme 740 Eur, pričom táto výška bola potvrdená v tomto spore výplatnými páskami, ktoré predložil žalobca.

26. Pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia zákon stanovuje jediné kritérium a tým je „primeranosť“. Potrebné je tiež brať do úvahy skutočnosť, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má spĺňať predovšetkým funkciu satisfakcie pre spotrebiteľa, čo vyplýva zo samotného jeho označenia, ktorým je „zadosťučinenie“.

27. Keďže každé finančné plnenie z tohto titulu je pre žalovaného aj sankciou, nie je na mieste sankčnú funkciu daného inštitútu preceňovať. Udeľovanie sankcií totiž nespadá do právomoci súdov v rámci občianskoprávného konania, ale sú spojené so správnym a trestnoprávnym konaním. Nie je teda opodstatnené favorizovanie sankčnej funkcie spojenej s argumentáciou o výške zisku žalovaného. Udeľovanie sankcií dodávateľom za porušovanie zákona vrátane noriem na ochranu spotrebiteľov prináleží správnym orgánom, v prípade spotrebiteľských zmlúv uzavretých s nebankovými subjektmi SOI a v prípade bánk NBS. Takýto postup napokon bol realizovaný voči pôvodnému právnomu predchodcovi žalovaného, teda dodávateľovi spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., ktorej SOI uložila sankciu 33.000 Eur v súvislosti s uzatváraním zmlúv o spotrebiteľskom viazanom úvere na kúpu motorového vozidla, ktoré však neboli totožné so zmluvami v tomto spore, pretože v nich nebolo jasne uvedené z čoho úver pozostáva, nebol totiž konkretizovaný v zmluve predmet financovania B, čo v prípade zmluvy uzavretej so žalobcom uvedené je. Uvedené závery vyplývajú z rozsudku Najvyššieho súdu SR 6Sžo 61/2014 zo dňa 26.8.2015. Primárnou funkciou finančného zadosťučinenia je teda už spomínaná satisfakcia žalobcu. Tá však do veľkej miery bola naplnená výsledkom predchádzajúceho sporu, na základe ktorého žalovaný zaplatil žalobcovi nie malú sumu 5.532,97 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% počítanými od 29.12.2020, je irelevantné, že suma bola poukázaná na účet syna žalobcu..

28. Súd zobral v tomto prípade do úvahy aj to, že samotný žalovaný sa nedopustil porušenia právnych noriem v neprospech spotrebiteľa, keďže je len právnym nástupcom pôvodného dodávateľa, čo síce ho nezabavuje zodpovednosti vyplývajúcej z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ale má význam pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia, aby súdne rozhodnutie napĺňalo atribút spravodlivosti. Po uplatnení nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v predchádzajúcom spore bol žalovaný pasívny, k žalobe sa ani nevyjadril, takže súd vo veci rozhodol bez pojednávania rozsudkom pre zmeškanie. Súd preto tvrdenie žalobcu o strese, ktorý mu mal byť spôsobený podaním danej žaloby považuje za neadekvátne a dokonca nepravdivé, pokiaľ v žalobe tvrdil, že žalovaný spochybňoval dôvodnosť žaloby. Pokiaľ žalobca hovoril o zhoršení svojho zdravotného stavu, sám to dal do príčinnej súvislosti s tým, že napriek dohode syn prestal úver splácať a preto bol nútený povinnosť splácať úver prevziať na seba, čo však bolo jeho zmluvnou povinnosťou a teda uvedená skutočnosť vôbec nesúvisí so žalovaným ani jeho právnym predchodcom.

29. Súd rozhodne nesúhlasí s názorom žalobcu, aby výška finančného zadosťučinenia sa odvíjala od výšky bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo alebo reálne hrozilo na úkor žalobcu v dôsledku fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Výška bezdôvodného obohatenia je v takom prípade ovplyvnená predovšetkým výškou úveru, čo pri argumentácii žalobcu by znamenalo, že čím vyšší úver spotrebiteľovi sa poskytne „zadarmo“ teda bez úrokov a poplatkov pri spomínanej fikcii, tým vyššie finančné zadosťučinenie by sa mu malo priznať, čo súd považuje za nespravodlivé. Rozhodujúce by malo byť posúdenie závažnosti porušenia práva spotrebiteľa (alebo povinnosti dodávateľa), pretože pri výklade žalobcu za to isté porušenie a za totožnej situácie by spotrebiteľ s poskytnutým nižším úverom mal dostať nižšie finančné zadosťučinenie ako spotrebiteľ s vyšším úverom, čo súd nepovažuje za správne. Po zohľadnení všetkých týchto okolností súd považoval finančné zadosťučinenie vo výške 150 Eur za spĺňajúce požiadavku primeranosti a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

30. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Nezistil totiž žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

31. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.